

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:
 helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre	10 frt.
Félévre	5 frt.
Negyedévre	2 frt. 50 kr.
Egy órára	1 frt.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban
Kutasi Imre nyomdájában, aztán
 Teleki K. Lajos és Ifj. Csáthy Károly
 könyvkereskedéseiben, vidéken a posta-
 hivataloknál.

Hirdetési díj:
 öt hához postán 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdetéseknek leengedés történik. Helygond minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sorra 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában. — Az előfizetési s hirdetési díjak a kiadóhivatalba, a lap szerkesztőségébe tartozó közlemények a szerkesztőségbe tartozó csekkedőre, Fried-ház 19. sz. alatt csebezendők.

Debreczen, nov. 23.

Tisztelet minden pártnak, mely meggyőződése szerint a haza javára törekszik. Tisztelet minden polgárnak, ki a politikai ázvarban közpelt, melyben élünk, az egymással harcot vívó eszmék, érdekek, törekvések összevissza ágazása közt bátran követi az utat, melyet szíve sugall és esze tanácsol.

Soha sem volt még a magyar embernek annyira szüksége rá, hogy helyén tartsa eszét is, szívét is. Nagy események árnyéka húzódik át fölöttünk, a beborult láthatáron itt is, ott is megvillan a távolban a közelgő zivatar előjele.

Csak azt látjuk tisztán, azt az egyet, hogy oly idő közeledik, mikor országok fognak megreszketni sarkaikban. Minden egyéb mindnyereg jobban homályosodik körülünk. Minden párt Magyarországon látja azt, a mi fenyegetve tudul felénk, minden párt ugyanarra a célra tör: megvéni e fenyegetett hazát s a szenvedélyesség lázas hevével igyekszik mindegyik kezébe ragadni a hatalmat, mert nem bízik, hogy azon az uton, melyen a másik párt halad, megmentheti közös édes anyáukat, a hazát.

Válságos időkben természetes a pártoknak e lázas küzdelme egymás ellen. Az 1848-at közvetlen megelőző években, mikor az éber fül már hallotta a távolban a közelgő förtéget tompa mennydörgéssé, mikor már látszottak a jelek, hogy országrendítő nagy események fognak bekövetkezni, Kossuthyi féktelenül hevesen megtámadta Széchenyit, szemére hányta, hogy politikájával végveszélybe ragadja a nemzetet. Kossuthi pártja viszont azzal vádolta Széchenyit, hogy a bécsi udvar kegyét hajhászva, Metternich zsoldosává szegődött s elárulja a nemzet és a szabadság ügyét.

Elkeseredett harcz volt az. Talán nem annyira mint ez, melyet most folytatunk; de mégis nagyon elkeseredett harcz. Mindkét pártot azt kiabálták, hogy az ellenfél a haza megromlására törekszik. Aljas önzés, haszonlesés, hatalomvágy, népkégy hajhászata, mindaz, a mivel vádolni, a mivel gyanusítani lehet egymást, szerepelt a pártok dulakodásai közt.

Azóta évtizedek multak és ime van-e ma egyetlen egy józanészű és becsületes magyar ember, a ki azt állítná Széchenyiről, hogy el akarta árulni hazáját? Mer-e ma valaki azt mondani, hogy Kossuth csak népet lázítani, álmítani akart? Akad-e oly eszelen vakmerő, a ki hódoló tisztelettel nem hajol meg e két nagy név előtt és el nem ismeri, hogy mindketten hazájuk fölvirágzását, hazájuk boldogságát óhajtották? Pedig homlokegyenest ellenkező utakon óhajtották.

El fog jönni az idő, mely igazolni fogja Tisza Kálmánt és Andrássy Gyulát is. Talán hamarabb, mint gondolnánk, talán később, de el fog jönni. A politika, melyet követtek, lehet rossz, lehet jó. Utóaink mindenesetre elfogulatlanbbl ítélték meg azt, mint mi most. De bármikép dőljön el ez az ítélet, a becsületes szándékot, a tiszta önzetlen hazafiságot nem fogja fölük megtagadni az utókor.

A „Debreczeni Ellenőr” tarczaja.

MIT ESZIK ÉS MIT ISZIK BISMARCK.

„Az ember csak abból áll, a mit meg eszik.” — monda valamelyik életudós. Ezen állítás ugyan, ha a szellemet is bele értjük, nagyon furcsán hangzik és azért kevés ember fogja elhinni. Talleyrand nagyon szerette a Brie-sajtot, V. Károlynak pedig az almától emélgése támadt. Ki vonhatna ebből szellemi életre következtetést? Mindenesetre azonban érdekes tudni, hogy nevezetes, nagy emberek mivel táplálkoznak, érdekes ismerni az anyagkeveréket, mely fölött a nagy szellemek uralkodnak.

Busch Mór ily című könyvében: „Bismarck és emberei” — a nagy államkancellárt különféle oldalról látjuk fölöttetve. — A szellemes szerző egymásután szemlélteti velünk a genialis, a humoristákus, az elmédkedő, a kegyetlen és a jámbor Bismarckot; nem lehet rossz néven venni, ha az éhes és szomjas Bismarcknak is szentel művében néhány lapot és fejezetet.

Evtizedek mulva csodálkozva fogják kérdezni, hogyan lehettek Magyarországban emberek, kik nem pirultak a hazaárulás bélyegét sütni államférfiak homlokára? Hogyan lehettek emberek, kik elhitték, hogy a magyar országgyűlés többsége idegen zsoldba szegődjék saját nemzete megromlására?

A kérdés hát csak az, kiről hiszik el, hogy abban a szédítő magasban, hol az országok dolgát intézik, férfiasabban megállta volna helyét, mint azok, kik eddig ott álltak? Ki tudta volna óvatosabban kikerülni a veszélyeket, melyek egy óriás, a magyar nemzetnek élete fölött döntő háborúval fenyegettek?

Már hiszen lehetnek oly nevezetes férfiak Magyarországon, kik azt tartják magukról, hogy jobban tudták volna kormányozni az állam hajóját a szirtek és hullámok közt mint Tisza Kálmán. Mi ugyan csak azt hallottuk még eddig fölül, hogy mit nem kellett volna tenni. Hogy mit kellett volna lát tenni, arról bőlesen hallgatnak. De ám legyen, tegyük föl, hogy jobban tudnák vezérelni az országot. Elismerjük, hogy kötelességük ez esetben többségre törekedni; de annak az utnak, melyen a hatalomhoz jutni igyekeznek, soha sem volna szabad az ellenfél legázolt becsületén keresztül vezetni.

Roszl jel az, ha valaki nem bízik abban, hogy ügyének igazsága maga eléggé meggyőző. Olyan dolog ez, mely fölött mindenkinek érdemes kissé gondolkodni.

Nebány szavunk van még a „Debr.” 226. számában megjelent cikkre.

Hogy Keltindában a szegény paria, akármily derék ember, akármily becsületes ember, csak megvetés tárgya marad, azt tudjuk. — Hanem hogy Magyarországon legyen művelt, értelmes ember, a ki a hivatalnokokról úgy gondolkozik, azt csak a „Debr.” említté számából látjuk. A „Debr.” cikkirója szerint a hivatalnokok szavazata csak olyan „muszáj” szavazat, melyet nem méltó tekintetbe venni. Cikkirója nem bír magának oly hivatalnokot képzelni, kinek önálló véleménye volna, s ki ne függne „a felsőbbek kegyétől.”

Gyönyörű vélemény oly embertől, ki magát a demokrata elvek hívének vallja, s ki ha tőle függne, a társadalmunk egy egész osztályát megfosztaná a szavazati jogtól, épen azt a tiszteletreméltó, derék, művelt és munkás osztályt, mely csekély fizetésért, anyagi elismerésben alig részesülve s kötelességet mégis pontosan teljesítve, szolgálja a hazát.

Ha cikkiró ur nem tudná, megsughatjuk neki, hogy Osztrországon a jelenleg uralkodó szélsőbaloldali kormány fejei, Cairoli, Zanardelli a kik pedig bizonyosan vannak a közszabadságnak olyan barátai mint cikkiró ur, még a katonákat is föl akarják ruházni szavazati joggal, pedig azok jobban fűgnek fölbbvalóiktól mint a hivatalnokok. Csak hogy szabad országban nem úgy szoktak gondolkozni mint cikkiró ur, hanem azt tartják, hogy minden polgár, legyen az akár hivatalnok, akármily ismert választói kötelességet s teljesíti azt meggyőződése szerint.

— A Temps bécsi levelezője, ki jelenleg Budapesten időzik, lapjának a következőket tavrja: Andrássy gr. valószínűleg azon helyzetben lesz, hogy a hét végén előterjeszheti

Vizsgáljuk a nagy államférfiut mi is ezen kissé gyöngébb oldaláról.

Pedig hát csalódnunk, mert az evés és ivás Bismarck erős oldalai közé tartozik. Bismarck sokat és jót, bár nem sokszor eszik. Ő maga mondja: „Ha azt akarják, hogy derekasan dolgozzam, ugy kell, hogy jól is tartsanak. Tiszteségék békét kötni (a frankfurti békere czató) nem tudok, ha kellőleg nem etetnek, itatnak — ezt természetem így hozza magával.”

Es ezen elveket Bismarck híven követve a francia-német hadjárat egész folyamata alatt. A német trónörökös, ki ez időtartáig egyháza nála ebédelt, nem tudott eléggé bámulni a fölálalt ételek száma és változatosága fölött.

Mint Busch beszéli, a kancellár francia földön reggel egy csésze teát ivott s megevezt bozzát egy pár tojást, de az esti órákban megtartott dús ebédem kívül aztán többször nem evett.

„Ma megettem” — szolt egyszer asztaltársaságához — „harmadfél darab befestetköt és néhány szelet facsány húst. Ennyi soknak tetszik, pedig mégsem az, mert ugyszólván egyetlen elkezésem. Utána azonban olyan renyhévé letzek, mint valami boa constrictor (óriás kígyó). Sokat eszem, vagyis sokat egyszerre.”

a török kormányval kötött egyezményt, melynek alapján Novi-Bazár esetleges megszállása Ausztria-Magyarország és Törökország közös akcióját képezné. A mi Boszniát és Hercegovinát illeti, a porta kész a dolgok jelen állapotát ott elfogadni s azt fogja ajánlani a mohamedánoknak, hogy ismerjék el az osztrák-magyar kormányzatot, mely a murulmánoknak a teljes vallási szabadságot s a bégeknek földesuri jogait biztosítja.

A vörös könyv.

Budapest, nov. 21.

(r. e.) A külügyi „titkos látások” könyve, melyet hétköznapi, vagy ami ezzel körül-belől egy: hivatalos nyelven vörös könyvnek hívnak, végre csakugyan megjelent a delegációk zöld asztalán, s mire e sorok a közönség elé kerülnek, valószínűleg már végig is betűzték azok, akik nem hiszik olcsóbb és kényelmeseb mulatságnak olvasatlanul rá mondani, hogy — rossz, üres, hézagos, s en gros et endetail „méltó a gyehenna tüzeire!”

Pedig ha valaha, az idén csakugyan becsületbeli kötelessége volna minden delegatumnak nem csupán futólagosan átlapozni, hanem szegről végre átanulmányozni ez érdekes okmánygyűjtemény minden egyes fejezetét s összevetve a közelmúlt világrázó eseményeivel a tartalmát, úgy itélni élet és halál, s külpolitikánk értéke és helyessége fölött.

Hogy a vörös könyv idei összeállításán nagyon megkönnyíti e munkát, mi egy forgatásra meggyőződöttünk.

Első tekintetre — igaz — a lezárt események szövege s az itt közölt okmányok mennyisége nem igen látszanak összhangban lenni egymással, de ha a legtöbb esetben áll, a mit az egyszerű görög böles vitatott, hogy nem a sok; jó, hanem a jó: sok, ugy a „vörös könyv” a szó legbővebb értelmében sokat s mindenesetre jóval többet ad, mint mennyit a külszín, a díszesen kiállított kötet karesu formája ígér.

207 lapon nem kevesebb mint 269 sürgönyt és jegyzéket bocsát itt világra a külügyi hivatal vezetője, s ha már e szám maga is elég imponáló, fokozza hatását és jelentőségét az a tapintatos, s csak oly öntudatos mint szerencsés rendszerszerű, mely a konvenczióra vonatkozó s a tárgyalások folytán már amugy is okmányilag igazolt külügyi akciói kivételével, a feléltelt időszak minden nevezeteseb mozzanatának juttat egy-egy világító sugarat, melyek végül aztán a nappal vetekező fényárrá olvadnak össze, s Andrássy politikájának megértéséhez kommentár nélkül is beválnak „történeti adalékul” és „tájékoztatóul.”

Nem tudjuk, gondolt-e a külügyi akták ezrei közt válogató kéz e gyűjtemény összeállításánál a vádakra, mikkel az ellenzéki sajtó Andrássy gr. eljárását a keleti kérdés minden fordulatánál félrecsúrní, befektetini s népszerűtlenné tenni erőlködött; de az elvitáhatatlan tény, hogy az ellenzéki hangzatos beszédekre és írgató cikkekre Ciceró vagy Demosthenes ékesszólo ajka sem adhatna csattanósb választ, ezafelől, helyreigazítást és — rendentást és diplomatiái okiratoknál, mik kö-

(hozzá pezsgő vagy tetszés szerinti vörös bor), csemegék: caville alma és körte. Etvágynak éppugy, mint elcsejéseinek tárgyaló szolgál a havi világ is. Az édes vízi halak közt kedvence: a félfontos pisztráng. A tengeri halak közül szereti a tóke halat. Az Elbe folyóban fogott lazac inkább ízlik neki, mert a rajnai lazac túlságosan kövér. A heringet sem veti meg, ha fris, valamint a pontyot sem, bár az Berlinben olcsó.

Az osztrigáról is nyilatkozott Bismarck egyszer. „Oly nagy érdemet szereztem magamnak különben az által, hogy az embereket az osztrigásutásra megtanítottam, mint Ceres, ki a földmívelést találta föl.” Annál többször beszélt a csemege gyümölcsökről. A cseresznyét nagyon kedveli és a szilvát nagyra becsüli. (Van Bosznianban elég!)

A gombának is barátja. Legfinomabb gombát East- és Finnlandban evett. A spargának sem ellensége és midőn Páris ostroma a francia-porosz háboruban nagyon hosszúra húzódott, sajátját fejezte ki, hogy Versaillesben nem készítettett a tavaszi szükségletre spargagyagkat.

A franciaországi nyulat Bismarck becsüli, az előtte nem is vad; minő más a po-

zül egyik-másik mindössze néhány sorra terjed, de az által, hogy egyszer egy ismeretlen tény hoz napvilágra, más-szor igaz okára viz vissza gyanúsított, félreértett és rozra magyarázott más tényeket. — vagy hogy oly rugóit tárja föl (hébe-hóba — igaz — csak avatott szem előtt s csak a sorok közt) a külügyi politikának, miket ha megjelölt is időnként homályos körvonalakban a kormányval érintkezés s így jól értesült sajtó, ily kézzelfogható bizonyítékok híján rendszeresen kétségbevonat és eltagadtak akkor az ellenzéki tollak: e nyomatékos tartalomnál fogva, mondjuk, minden betűi egy-egy sorra, minden sor egy-egy döntő érvvé válik, s akiben az igazság iránt csak annyi fogékonyság van is, mint a Damaskusba indult Saulban, ellenállhatlanul legyőztek, megtér, meghódol s beismeri, hogy Andrássy nem volt játékszer a vakset kezében; politikája nem véletlenül és esetről esetre alakult; álláspontját nem érdekeinken kívül első tényezőik és befolyások szabták meg, s módosultak legyen bár alkalmilag az eszközök; egy czélnak s hozzá, nagy czélnak szolgált valamennyi.

Nem fogjuk elmulasztani a közhangulattól elítőt ezen kedvező bírálatot a delegacionális tárgyalások kapcsán megfelelő idézetekkel támogatni, most csak az anyagot fogjuk egyelőre föl-sorolni.

A felirati vita.

A képviselőház nov. 21-én tartott ülésében Turgonyi Lajos volt az első szónok, ki csak azért helyesli az occupatiót, mert tudja, hogy ez által felbomlik az osztrák-magyar monarchia. Ezen nagy nyilatkozat után Zsedényi Ede tartott hosszab beszédet, kijelentvén, hogy az egyesült elenzék felirati javaslatát fogadja el. Az occupatiót sem pénzügyi, sem politikai tekintetben nem helyesli. Pénzügyileg tönkre teszi az országot s politikailag csak arra céloz, hogy monarchiánkba oly elemek csempéztessenek, melyek a muszka törekvések zsoldosai. Az öreg „spar-meister” beszédét az ellenek nagy ujjongással fogadta, pedig hát még ezzel sincs vége Hungáriának.

Simonyi Ernő hosszu, unalmas beszédet tartott, elmondván mindazt, mit már előbb a vád alá helyezés alkalmával elmondott, s ismételve álláspontjának már szászor ismételt indokait. Beszédje végén Széll Kálmán támadta meg, ki nem igyekszik a parlamentben is érvényesíteni a kormányval ellentétes politikáját, hanem otthon ül és halkat. A tegnapi ülésen folytatott vita, Bittó István nagy figyelemmel hallgatott beszédet tartott. A kormány külügyi politikáját, egészen a berlini békeig helyeslé, de az occupatiót nem látja olyannak, mely az orosz bírodalom terjeszkedését megakasztathatja.

Beszélt még Baconn József (szász) a kormány mellett, Helfli Ignác, Lukács Béla, és Wáhrmann Mór, ki igen szép beszédben védte a 21-es bizottság javaslatát.

Fentartó-e a szinügy-egylet vagy nem?

A szinügy-egylet alakításának eszméje városunkban akkor keletkezett, mikor Reszler István ideiglenes színháza elkészült. Az 1861. évi augusztus hóban az egylet megalakulván, megkezdte működését a társadalmi terv és egyrészlő a nemzeti színház felállítására s közmívelődés terjesztésére szolgáló színház látogatására buzdítva a közönséget, más részlő befolyást szerzett magának arra nézve: hogy a

merániai nyul! A jó ürühust szivesen megeszi és a marhaszeget is; kutyá, lo és majomhus iránt azonban ellenszenvvel viselkedik. „Az ember,” ugymond „utálja enni azon állatok húsát, melyek hozzá legközelebb állanak, hiszen lovas és lo csaknem egyek, a majomhoz meg szőnyegen hasonlítunk; milyen borzalmas a talábol az emberi kezeknek látszó majomkacskót látni; meg az emberevő vadak is jobban kedvelik a hozzájuk kevésbé hasonló aszonyi nemnek, mint a férfiak húsát.”

A kancelliar az italt is jól bírja, kivált ifjabb korában sok erős bort, különösen burgundit ivott. Egy üveggel egyszerre felhajtott belőle. Göttingeni egyetemét dekkorában tanulta. Sokszor betegeségtől is borral gyógyította. A gabona pálinka nála nélkülözhetlen, a sörnek azonban ellensége, az szeriute lustává, tehetetlené tesz és butit, azonkívül a sok elhettelen politizálásnak is kutorfára.

Igaz ugyan, hogy az evő és ivó Bismarck jellemzésével a világörténelmet nem gazdagítottuk valami elismerendő módon, de legalább hízeltünk egy kissé kíváncsiságunknak; már pedig mint Bismarck példája is mutatja: az ember nem csupán kenyérről él!

Külföld.

Az angol afgán háboru nov. 20-án kitört. Az angol ultimatumra az afgán emir Ali feleletet nem adván, Londonból elrendelték, hogy az angol-ind alkirály csapatai lépjenek át mindenütt a határt. Az afgánok Kaion erődöt kardcsapás nélkül odahagyták és az angol seregek elől visszavonultak. Az egyik angol csapat már csak 10 mérföldnyire van Kettáhról. E háboru muszka bujtogatás müve. Sir Ali állítólag csak 13—14 ezernyi jól szervezett

W... y Geza.

hadsereggel bir, míg az angol-ind alkirály 55000 fős európai, 12000 fős bengáli sereg és 160 ezer rugó katonailag szervezett rendőrség fölött rendelkezhetik. Az indiai bengáli seregétől feljebb emelkedő csapatok együtt 240000 gyal., 64000 lovas, 5000 ágyúval rugnak. Ha az álló haderő felét, tehát 25000 embert, a bengáli seregének egy harmadát, tehát 50000 embert, a bengáli hindu fejedelmek seregeiből csak 25000 embert küldött Afganisztán ellen, ugye haderő már is egy 100,000 fős hadsereget képvisel, melynek Sir Ali hosszabb ideig ellentánci képes nem lesz, hacsak — Oroszország nyílt támogatásában nem részesíti.

Gambetta, a nagy francia republikánus hazafi és Fourton a volt Broglieminiszterium belügyminisztere nov. 21-én pisztoly-párviadalt vívott. Egy golyót váltottak 30 lépésről, egyik sem talált. A párviadalt Gambettának Fourton választásának megsemmisítése alkalmával a kamarában történt fölkiáltása: *« Ez hazugság! — idézte elő.*

Napi hírek.

— **A központi választmány** a Debreczeni város III-ik választó kerületében f. hó 27-én, azaz szerdán megejtett képviselőválasztás alkalmából szükséges további intézkedések megtétele tárgyában f. hó 25-én d. e. 11 órakor ülést tart.

— **Necrolog.** Néhai Gál Mihály né, a hajdúmezei arvaszéki elnök nejeének temetése csütörtökön nagy részvétellel ment végbe Hajdú-Böszörményben. Az általános részvételhez mi is szívünköl csatlakozunk. Béke legyen a derék nő porai felett!

— **A Tiszabank** holnap délelőtti közgyűlésére, valamint a vár. szinügy-egyület szinügy-holnap d. u. 3 órakor tartandó gyűlésére érdeklettek figyelmét újból felhívjuk.

— **A gazdasági tanintézet** hallgatói segélyező-egylete a csütörtökön megejtett választások alkalmával következő tisztikarral alakult meg: elnökeké választott Szilágyi János, 16 szótöbbséggel Rapcsák Gyula ellen; alelnökeké Mészáros Pál 15 szótöbbséggel Zápori Ferenc ellenében; pénztárnokká Kovács György, jegyzővé Gombos Gyula, mindketten egyhangulag. Bizottmányi tagokká lettek a III-ad évesekből: Kiss Gusztáv, Simonffy Lajos; póttaggá Csergő Jenő; II-od évről Jancsó József, Szakáll Andor; póttaggá Zsembery János; I-ső évről Pavlicsek Leo, Zichy Miklós; póttaggá Both Endre.

— **A főiskolai theol. önképző-kör** ez évi vitáit a tegnapi d. u. tartó nagy számú tagok s hallgatók érdeklésével megejtett. Kitűzött kérdés ez volt: *« Kivételesség-e a papválasztás a népkezeletől — vagy nem? »* melynek igenlő és ellentézői Kerek József 2. th., nemleges oldalát pedig Sarkadi N. Imre 4. th. vitatták. A többek hozzájárulása folytán érdekessé lett vita azzal végződött, hogy a gyűlés nagy többséggel (előbbi vitázó nézetéhez összesen két egyen járulván) azon vélemény mellé nyilatkozott, miszerint, protestans autonómiának ezen legszebb joggyakorlata a népkezelet megtagadása, mi természetesen nem zárja ki azon törekvést, hogy ezen jogának minél öntudatosabban s igazságosabban gyakorolhatására fejlesztessék. Egy jelen volt.

— **A debreczeni atletical clubb** érdeklőiben tisztelettel kérem az atletical clubb t. választmányi tagjait, — miszerint f. hó 26-án

d. u. 5 órakor a szokott helyen tartandó választmányi ülésben már egyszer teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Debr. 1878. nov. 12. Ferenczy Elek, mint a debreczeni atletical clubb elnöke.

— **Az ötödik szinész-congressus** f. évi december 10-én fog megtartani a fővárosban, melyre a Debreczenben időző szinügy-szövetség költségén Lászi Vilmos, Travers Istvánt és Sztrámy Árpádot választotta és küldi képviselőül.

— **A debreczeni irodalmi és művészeti kör** aláírásai iver már kikerültek a sajtó alól, s holnap már expediatlani fognak. A felhívás szövegét lapunk jövő számában közöljük.

— **Több oldalról** hozzánk intézett kérdésközlésre van szerencsém jelenlenni, hogy lapunkra bármikor is előfethetnek és pedig egy hónapra 1 frtjával, negyedévre pedig 2 frt 50 krral, ugy a kiadóhivatalban Kutasi Imre nyomdájában, mind pedig Tegledi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedéseikben.

— **A Kazinczy-pályázat** bíráló bizottsága kéri, hogy 2 hó lefolyása alatt bizonyosan megejtett bírálati eljárása eredményét sziveskedjék mielőbb nyilvánosságra hozni. (Beküldetett.)

— **Képviselőválasztás.** Fiumében Csérnátony Lajost, s Erzsébetvárosban Jókai Mórt választották képviselőnek.

— **Hymen.** Erdélyi Béla fiatal író s min. fogalmazó a napokban tartja esküvőjét N.-Váradon Némethy Erzi urbólygygyel, egy széles körökben ismert hasonnevű tekintélyes ügyvéd leányával.

— **Egyetemi bizottságok.** Molnár Béla jelkes indítványa egy Debreczenben felállítandó egyetem iránt a dunántúli egyházkerület által

egyhangulag elfogadottat s 500 példányban kinyomtatott. Az előmunkálatok megtételére Pap Gábor superintendens, gr. Gyürki Ábrahám, Antal Gábor tanár és Molnár Béla — bizattak meg.

— **Az osztrák-magyar bank** megválasztotta alkormányzóit. Az osztrákok Luca mot, a magyarok pedig Feszt Imrét választották meg.

— **Érdekes.** Szentesen a függetlenségi párt Mezei Ernőt akarta képviselőnek felnevezni, a párt elnöke azonban kijelenté, hogy az nem lehet, mert Mezei ur zsidó s ez veszélyes fegyver lenne az ellenpárt kezében. „Ily vallásu egyén — mint mondá az elnök ur — csak művelt városban választható meg.” Eljen Szentés!

— **Lábas jóság** című multikori udjodásunk több félreértésre adott alkalmat. Mint-hogy pedig helyben több özvegyet ismerünk, több kertes udvar istállózik a városban, valamint nem egy udvarban megcsik, hogy a lakó kutyája összetörje a virággyakokat: természetesen több oldalról is törtétek kérdésközlő fölzoimlások a cikkekke mikénti értelmezést illetőleg. Ezuttal tehát kijelentjük, hogy a „Lábas jóság” cím alatt földolgozott tárgy, helybelinek csak annyiból jelezteit, minthogy akár itt is megtörténhetett volna.

— **Megkerült rab.** Egy ismert gonoszító s betörő tolvaj, ki megegetedően, apolás végett a helybeli kórházba szállított, onnan egy szép reggelen kihalt. A jó madár sokáig kóborolt, éhezett, nélkülözött és fázt, lopnia nem sikerült, tehát maga jelentkezett a nagyvárdi rendőrségnek, honnan aztán ide tolonczolták. Most már jobban fölügyelnek rá.

— **Rabló-kaland.** A két b. Jósika, gr. Telegki G. és Banfy a mult hetekben Szócseről

Máramarosmegyébe utaztak Dolha felé. — Az utban elkésve, egy oláh feluban akartak meghálai. Az utszélen haladó parasztemencektől kérdésközlőket lakás után s ez az urakat azonnal elkallauzolta a falu végén levő házak egyikebe. Amint b. Jósika Gyula a szobába lépett, az ágyból rablók ugáltak ki és rájuk akartak routani. A négy four fegyvert rántott, mire a gazemberek meghunyászkodtak és nem tetek további kísérletet a támadásra, ugy, hogy a társaság tovább folytathatta útját. A meynyecske, ki az urakat a rabló bariangba vezette, sehol sem volt található.

— **Rochlitz és Beke** női divat termékek kirkataiban igen szép kezdett munkákat és fametszett tárgyakot volt alkalmunk látni, mire felhívjuk t. olvasóink, de különösen a leánynevelő intézetek tulajdonosainak figyelmét, mivel e tárgyak a közeledő karácsony és újevre igen alkalmasak, ajándék gyanánt.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
18. Szám.
2. Bérlet.
Szombaton, 1878. november 23-án
A debreczeni szinész-egyesület által adatik:
Dinorah vagy a ploermeli bucsu.
Regényes opera 3 felvonásban.
Holnap vasárnap:
Egyhuszárkapitány Bécsben.
Legújabb életkép 5 felvonásban.
Felelős szerkesztő: Kutasi Imre.
Főszerkesztő: Vértési Arnold.

A nagymérvű pártolás, melylyel a nagyerd. közönség vásár alkalmával sok éven át szerencsételtett, azon lépésre bátorított fel engem; hogy megkísértem vásáron kívül is raktárt tartani, és e célból egy

NŐI CONFECTIO ÜZLETET
nyitok,
december elején, a kis templom melletti bazár-épületben, **KUNZ JÓZSEF és TÁRSA** urak szomszédságában.

Megköszönve az eddigi nagyrabesült bizalmat, továbbra is kérem a nagyerdemű közönség pártfogását, mely pártfogást kitünő jóságú, izletes és divatos árúk és jutányos árak által, továbbra is kiérdemelni főtörekvésem leend.

A nagyerd. közönség szives látogatását kérve, maradtam

Tisztelettel:
Leitner H.
Bécsből.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA
DEBRECZENBEN.

ajánlják a nagyerdemű helybeli és vidéki közönségnek: a jelen őszi és téli idejére bel- és külföldi női ruhaszövetek, chawott és faneleket dús választékban.

Fekete és szines selyem kelméket. — Nagy raktárakat kihalazási tási készletek ből. — A legkittünb minőségű rumburgi és más minden fajú vásznakat, és asztal-neműeket.

Saját gyártmányú férfi-, női- és gyermek készfehérneműket.

Dus választékú szinügy gyári raktárakat, mely áll különböző nagyságu ágy és pamlagelávaló — valamint minden minőségű futó-szinyegekből. — Selyem-, satin-, cachemir- katon-paplanok és matráczoikat.

Ezekon kívül teljes választékban kaphatók:
moulin és csipke-függönyök, butor-szövetek, ágy- és asztalterítő készletek, haraszt-, gyapju és beszőtt kendők.

Fehér, zsinóros pique, ugy szines velezek és mindennemű rövidárúk. (382) 15-25

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek.
Egész minta összeállítások kívánatra bérmentve is küldetnek.

ZÁDOR LAJOS
előbb
MOLNÁR ÉS TÁRSA.

Minden „LESZÁLLITOTT KIÁRULÁS” elnevezést mellözve, ajánlom

legdusabb és újabb kiválasztású selyem- és divatáruimat a legolcsóbb árakon. miután bevásárlásaimat most: az árak majd felényire való csökkenése alkalmával szereztem be.

Menyasszonyi kellékek, u. m. selyem kendők, selyem ruhakelmék, bársonyok a legnagyobb választékban található, rendkívül olcsó árak mellett.

A Molnár-féle raktár egy kevés maradványát selymekből és egyéb árukból, negyedrészen áron alul árusítom el.

Mintákkal készségesen szolgál a n. é. közönség tisztelője

Zádor Lajos.
Selyem- és divatkereskedés a főtéren.
(393) 1-2

Hirdetés.

A debreczeni takarékpénztárnál az alant felsorolt számok alatti zálog-tárgyak, folyó nov. hó 26-ik és következő napjain, a pénztár városi helyiségében, mindenkori d. u. 3 órakor nyilvános árverésen elfognak adatni.

6.3541, 99.9259, 107.9403, 168/10747, 218/11505, 353/13161, 355/13171, 359/13182, 380/13391, 401/13521, 408/13575, 428/13764, 431/13792, 433/13799, 468/14029, 476/14105, 502/14227, 518/14268, 520/14289, 587/14661, 593/14687, 617/14781, 734, 738, 749, 752, 857, 909, 921, 957, 1090, 1094, 1101, 1126, 1194, 1237, 1246, 1269, 1325, 1344, 1376, 1497, 1518, 1583, 1597, 1617, 1730, 1917, 1969, 1988, 1990, 2082, 2118, 2194, 2246.

(394) **Az igazgatóság.**

Hirdetmény.

Alólított van szerencsém köztudomásra hozni, — hogy a vagyonbuktott **Simon Kálmán** csődtömegéhez leltározott, — czepléd-utczai 17-ik számú házában levő összes bolti felszerelvényeknek, és árucikknek eladása — a csődválasztmány határozata folytán — elrendeltetett; — ennek folytán felhívom mind azokat, kik ezen bolti felszerelvényeket, és árucikkeket egytömegben, — és pedig vagy a leltári becsáron, vagy azon felül megvenni óhajtják, hogy zártajánlataikat, legkésőbb, folyó évi november hó 27-ik napjának délutáni 5 órájáig — hozzám beküldjenek sziveskedjenek. A leltározott vagyon és becsértéke nálam mindenkori megtekinthető lévén.

Ellenkező esetre, ha a tömeges átvételre zártajánlat épen nem; — vagy nem kellőg létezik: — ugyanazon csődválasztmány határozata folytán — a csődtömeghez leltározott összes ingóságoknak nyilvános árverésen való eladása, a f. évi decz. 3-ik napján d. e. 9 órakor megkezdetik — és a következő napokon folytatattik — mihez venni szándékoztak ezenel meghívom.

Debreczen, 1878. nov. 19.
Nagy Gusztáv
hites ügyvéd, mint tömegmondnok
(389) 2-3

Árverési hirdetés.

Az iparegyesületi takarékos hitel-intézet pénztáránál Debreczenben kézi zálogul letett: 52, 88, 120, 135, 137, 170, 176, 228, 232, 251, 297, 299, 326, 347, 407, 473, 493, 499, 503, 519, 527 szám alatti értékpapírok, ékszerek, arany és ezüst nemtek, — továbbá az 506 szám alatti 14.000 darab uj terményzárak a folyó évi november 25-ik napján d. u. 3 órakor s következő órában s folytatólag a Csapó-utczai Kápolnási házában lévő intézeti helyiségben tartandó nyilvános árverés-utján készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Az igazgatóság.
(372) 3-3.

Tüzifa.

Tökéletesen száraz és fiatal tölgy-, bükk-, gyertyán- és vargafa készletemet f. hó 11-étől

leszállított áron ajánlom a fogyasztó közönségnek. Debreczen, 1878. nov. 9.

329 13-13 **Berger Henrik.**

ROTT LIPÓT és TESTVÉRE.

ÖNKÉNTES KIÁRULÁS.

Értesítjük a nagyerdemű közönséget, hogy elhatároztuk **tulhalmozott nagy áruraktárunkban** az üzletnek általános rossz menetele és a jelen mostoha viszonyok következtében **folyó évi november 3-tól kezdve ÖNKÉNTES KIÁRULÁST** rendezni, — mely alkalommal áruinkat **Gyári áron** s azoknak nagyobb részét **gyári áron alól is határozott árak** és **készpénz fizetés mellett** kiárusítjuk.

Felkérjük tehát mindazokat, kik legújabb divatu és jó kelmékhez olcsó áron kívánunk jutni, minket megkeresni sziveskedjenek. Teljes tisztelettel:

(368) 3-3 **ROTT LIPÓT és TESTVÉRE,**
főpiacz, takarékpénztár épületben.

E kiárukladó és nagy mennyiségben levő áruink közül fel-említjük a következőket:
Selyem- és szövet-ruhakelmék, butor-szövetek, futó- és pam-lagszinyegeek, vászonneműek, kendők, paplanok, kész női ruhák, felöltők és bundák, mindennemű szalagok, díszek, csipkék, rojtok, gombok és női pipere cikkeinket.

Főpiacz, takarékpénztár épület.

Debreczen legolcsóbb bevásárlási helye.

BURGHOLD V.

ujjonnan berendezett női divat terme, czepléd-utczá elején 2149. szám, a régi takarékpénztárral szemben az emeleten.

Az őszi- és téli idejére.

Bécsben és külföldön személyesen bevásárolt következő árukat van szerencsém a tisztelt női közönség becses figyelmébe ajánlani, nevezetesen **női posztó ruha 12 frttól 25 forintig, női posztó pongyola ruha 6-10 frtg, a legdivatosabb selym ruhák 10 frttól-35 forintig, leány és gyermek ruhák 2 frt 25 krtól-7 frt 50 krtig, fekete selyem nobles és faille ruhák 50 frttól-85 frtg.**

A legújabb női felöltők posztó, kamgarn, indiai cachemir, selyem matlase, selyem bársonyból rendkívül nagy választásban 5-75 frtg.

Női leány gyermek bundák (Post egyik legjobbj hirben álló szinész-mesterének készítménye s bizományi raktára) igen nagy választásban 16-150 forintig, minden egyes bundának jóságáért kezeságot vállalok.

Női- és gyermek kalapok az ezelőtti birt kis és szük helyiségem végett, kénytelen valék a női kalapokkal még mult évben felhagyni, a raktáron levőket utolsó darabig kiáruklván, most új helyiségem ujjonnan a legdivatosabb női- és gyermek kalapokkal láttam el, a kalapok legelegánsabbul felkötve még is megolcsó olcsó árban kaphatók, miről meggyőződési a t. női világot tisztelettel felkérem.

Burghold V.

Országos vásárok alatt nagy raktárt tartok női felöltők s ruhákhoz vásárlásra a volt Kunz-féle helyiségekben.
Női divat termem czepléd-utczán az után a vásár alatt is nyitva marad. (328)

Debreczen legolcsóbb árulási helye.

1878. év november hó 26-ik napján d. e. 9 órakor a helybeli lóvásártéren egy nemesvérű két éves pelymén és egy három éves szürke kanca csikó, mind kettő 15 maroknál magasabb, nyilvánosan árvereltetni fognak; a venni kívánók addig is megtekinthetik csapó-utczában a Ns. város istállójában.

Igérvények

Az 1864-ik államsorsjegyre **főnyeremény: 200,000 frt.** 4¹/₂ frt és bélyeg. Huzás december 1-én.

az „iparegyesületi tak és hitelintézet”-nél Debreczenben. (390) 1-3